

آنتی‌بیوتیکها در آینه آمار

درصد کل مصرف داروئی به این گروه نشان از عمق مشکلات درمانی دارد. اگر رشد مصرف دارو بمرور گرایش به داروهای قلبی عروقی، تغذیه‌ای و داروهای سیستم اعصاب مرکزی داشته باشد، می‌توان در قیاس با کشورهای صنعتی علت را توسعه صنعت و یا ناشی از بهبود وضع اقتصادی دانست در صورتیکه رشد مصرف داروهای ضد بیماریهای عفونی و در کنار آن داروهای عصبی حکایت از مشکلات جدی دارد. درصد سهم گروههای درمانی داروها از کل مصرف دارو در جدول شماره یک بازتاب یافته است. بطوریکه ملاحظه می‌گردد بعد از داروهای ضد بیماریهای عفونی با سهم ۳۰/۳ درصد کل بازار داروئی و رشد ۱۶/۳ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل، داروهای سیستم اعصاب مرکزی با ۱۴/۸ درصد و

طبق آخرین گزارش آماری (وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اداره کل امور دارو آمارنامه داروئی ایران سال ۱۳۷۰) میزان مصرف سالانه دارو به رقم ۱۷۲ میلیارد ریال رسید این رقم در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته نشانگر ۲۰/۲ درصد رشد است. قابل ذکر است که میزان متوسط رشد جهانی دارو حدود ۹ درصد و بالاترین میزان رشد از رقم ۱۲ درصد تجاوز نمی‌کند. بنابراین رشد سریع مصرف دارو در ایران هر چند در درجه اول ناشی از افزایش تعداد پزشکان، رشد جمعیت، عرضه دارو به نرخ ارزان و احتمالاً مشکلات بهداشتی درمانی و مصرف بی‌رویه دارو است ولی در هر حال رشد فروش داروهای ضد بیماریهای عفونی از جمله آنتی‌بیوتیکها و اختصاص ۳۰/۳

گروه درمانی داروها	فروش سال ۱۳۷۰ میلیون ریال	درصد سهم	درصد رشد نسبت به دوره مشابه
کل فروش	۱۷۲۰۰۰	۱۰۰	۲۰/۲
داروهای ضد بیماریهای عفونی	۵۲۰۰۰	۳۰/۳	۱۶/۳
" سیستم اعصاب مرکزی	۲۵۰۰۰	۱۴/۸	۳۸/۱
" موضعی	۲۰۰۰۰	۱۱/۵	۸/۴
" تغذیه‌ای	۱۹۰۰۰	۱۰/۸	۲۶/۶
" تنفسی	۱۷۰۰۰	۹/۹	۲۹/۷
" گوارشی	۱۶۰۰۰	۹/۴	۱۴/۱
سایر گروه‌های درمانی	۲۳۰۰۰	۱۳/۳	-

جدول شماره (۱) فروش داروها در سال ۱۳۷۰ برحسب گروه درمانی

۳۸/۱ درصد رشد، داروهای موضعی گوارشی ۱۴/۱ درصد رشد رديف شده است.
 ۸/۴ درصد داروهای تغذیه‌ای ۲۶/۶ از ۳۰/۳ درصد سهم فروش داروهای ضد
 داروهای تنفسی ۲۹/۷ درصد داروهای بیماریهای عفونی (جدول شماره دو) بیشترین

نام زیرگروه درمانی داروهای ضد بیماریهای عفونی	فروش سال ۱۳۷۰ میلیون ریال	درصد	درصد رشد
کل داروهای ضدبیماریهای عفونی	۵۲۰۰۰	۳۰/۳	۱۶/۳
آنتی بیوتیکها	۴۵۰۰۰	۲۶	۱۴/۸
داروهای ضد قارچ	۲۰۸	۰/۱	۴۰/۷
سولفامیدها	۷۰	۰	-۲۰
داروهای ضد سل	۴۸۸	/۳	-۱۸/۹
داروهای ضدبیماریهای عفونی متفرقه	۳۸۰۰	۲/۳	۲۵/۶
" ضد آمیب	۸۹۳	۰/۵	۳۱/۸
" ضد کرم	۸۲۷	۰/۵	۲۳/۳
داروهای ضد بیماریهای عفونی مجاری ادراری	۳۴۲	۰/۲	۱/۱
داروهای ضد بیماریهای عفونی مجاری ادراری زنانه	۴۷۳	۰/۳	۴۷۰

جدول شماره (۲) فروش سال ۱۳۷۰ برحسب زیرگروه درمانی داروهای ضدبیماریهای عفونی

می‌باشد. دومین گروه پرمصرف آنتی‌بیوتیکها سفالوسپورینها با ۴/۴ درصد کل بازار دارویی و رقم فروش ۷/۶ میلیارد ریال و در ردیف سوم آمینو گلیکوزیدها با ۴ درصد کل بازار و رقم فروش ۶/۹ میلیارد ریال قرار گرفته است. مصرف سالانه ۸۰ میلیون آمپول جنتامایسین به تنهایی با در نظر گرفتن هزینه‌های سرنگ، تزریقات و عوارض داروی مذکور هشدار جدی برای جامعه پزشکی است.

سهم مربوط به آنتی‌بیوتیکهاست بطوریکه ۲۶ درصد از ۳۰/۳ درصد سهم فروش را آنتی‌بیوتیکها تشکیل داده و ۲/۳ درصد فروش داروهای ضد بیماریهای عفونی متفرقه مربوط به کوتریموکسازول است که به لحاظ خاصیت ضد باکتریائی و مصرف بی‌رویه آن، این رقم را هم می‌توان در ردیف آنتی‌بیوتیکها قلمداد نمود. در خانواده آنتی‌بیوتیکها (جدول شماره سه) بیشترین مصرف مربوط به اقلامی است که

جدول شماره (۳) فروش سال ۱۳۷۰ آنتی‌بیوتیکها

نام زیرگروه آنتی‌بیوتیکها	فروش سال ۱۳۷۰ میلیون ریال	درصد	درصد رشد	فروش عددی میلیون عدد
آنتی‌بیوتیکها	۴۵۰۰۰	۲۶	۱۴/۸	۱۷۰۰
پنی‌سیلین‌ها	۲۵۰۰۰	۱۴/۹	۱۵/۲	۱۲۰۰
تتراسیکلین‌ها	۱۵۰۰۰	/۹	-۴/۱	۱۳۳
کلرامفنیکل	۷۲۰	/۴	۲۸/۲	۲۳
سفالوسپورینها	۷۶۰۰	۴/۴	۲۴	۱۴۳
اریترومایسین	۲۱۰۰۰	۱/۳	-۱۴/۱	۵۷
آمینوگلیکوزیدها	۶۹۰۰	۴	۱۹/۴	۸۰

همانطوریکه از جدول درصد مصرف آنتی‌بیوتیکها برمی‌آید بستدریج مصرف تتراسیکلین‌ها، کلرامفنیکل و اریترومایسین در مقایسه با روند رشد پنی‌سیلینها، سفالوسپورینها و آمینوگلیکوزیدها رو به کاهش است یعنی به مفهوم دیگر از نظر ارزش، مصرف داروهای گران‌قیمت این گروه رو به افزایش بوده و درمان بیماریهای عفونی در آینده برای اقشار

معمولاً طیف وسیع داشته و در درمان بمانند شلیک تیری در تاریکی است، غافل از اینکه این تیر غیر از هزینه ممکن است عوارضی نیز داشته باشد که تجزیه و تحلیل آن احتیاج به تحقیق بیشتر دارد.

از کل آنتی‌بیوتیکها ۱۴/۹ درصد سهم پنی‌سیلین‌ها با فروش سالانه ۲۵ میلیارد ریال و تعداد ۱/۲ میلیارد عدد است. بطوریکه مصرف سرانه آنتی‌بیوتیکها به تنهایی ۱۱ دلار در سال

کم در آمد مشکلتر خواهد شد.

مطالعه است.

در جدول شماره چهار از گروه آنتی بیوتیکها ارقام مربوط به پنی سیلینها و اشکال مختلف آنها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته بطوریکه از ۱/۲ میلیارد عدد پنی سیلین به ارزش ۲۵ میلیارد ریال ۱/۱ میلیارد عدد به ارزش ۲۱/۷ میلیارد ریال مربوط به پنی سیلینهای وسیع الطیف است از این رقم ۱۱/۴ میلیارد ریال فروش آمپی سیلین خوراکی به تعداد ۶۹۰ میلیون عدد و ۸/۱ میلیارد ریال مربوط به فروش آموکسی سیلین می باشد بطور کلی مصرف سرانه پنی سیلینهای وسیع الطیف سالانه حدود ۵ دلار بوده و هر ایرانی سهمی معادل ۱۸ عدد کپسول آمپی سیلین و یا آموکسی سیلین در سال دارد، در کنار پنی سیلین های خوراکی سالانه یکصد میلیون عدد ویال از خانواده پنی سیلین ها مورد مصرف قرار می گیرد که با همین تعداد سرنگ و هزینه های تزریقات رقم کلی عددی قابل

در جدول مصرف پنی سیلین ها میزان رشد ۲۶ درصدی آمپی سیلین خوراکی و ۲۴/۶ درصد آموکسی سیلین خوراکی در مقایسه با دوره مشابه سال قبل بیانگر حقایقی است که از آن جمله می توان به مصرف بی رویه داروهای مذکور و یا احتمالاً به قدرت درمانی آنها اشاره نمود در هر حال تحقیق و تدبیر اساسی در این زمینه ها راه گشای آینده خواهد بود.

در جدول شماره پنج تعداد ۵ قلم داروی پرفروش بازار داروئی ایران درج شده است که باستثناء سایمتیدین چهار قلم از آنها آنتی بیوتیک می باشد، بازهم آمپی سیلین و آموکسی سیلین ۵۰۰ میلی کپسول در ردیف اول پیشتاز بوده و با اینکه بیماریهای عفونی بیشتر در سنین کود کان شایع است بهر حال تجویز این دو داروی پرمصرف با دوز ۵۰۰ میلی گرم نکته قابل تعمق است.

جدول شماره (۴) فروش سال ۱۳۷۰ پنی سیلین ها

زیرگروه پنی سیلین ها	فروش سال ۱۳۷۰ میلیون ریال	درصد	درصد رشد	فروش سال ۷۰ میلیون عدد
آنتی بیوتیکها	۴۵۰۰۰	۲۶	۱۴/۸	۱/۷۰۰
پنی سیلین ها	۲۵۰۰۰	۱۴/۹	۱۵/۲	۱۲۰۰
پنی سیلین چی	۷۷۰	-	۲۱/۷	۱۸
پنا سیم	۱۱۸	-	-۱۱/۴	۲
LA	۶۵۰	-	۳۵/۱	۱۵
وی پنا سیم	۴۳۵	-	-۴۸/۳	۲۱
گلوکسا سیلین	۱۱۰۰	-	-۱/۲	۷۴
پنی سیلین های وسیع الطیف	۲۱۷۰۰	-	۲۴/۶	۱۱۰۰
آمپی سیلین	۱۱۴۰۰	-	۲۶	۶۹۰
آمپی سیلین سدیم	۲۱۷۰	-	۱۸/۳	۳۸
آموکسی سیلین	۸۱۰۰	-	۲۴/۶	۳۳۴
پنی سیلین های ترکیبی	۱۵۰۰	-	-۲۸/۹	۴۲

ردیف	نام دارو	فروش سال ۷۰ میلیون ریال	درصد سهمیه از کل فروش سالانه	درصد رشد
۱	آمی سیلین ۵۰۰ میلی کیسول	۵۷۰۰	۳/۵	۲۴
۲	آموکسی سیلین ۵۰۰ میلی کیسول	۴۶۰۰	۲/۸	۳۹
۳	جنتامایسین ۸۰ میلی آمپول	۳۳۰۰	۲	۴۱
۴	سایمتیدین قرص	۳۱۰۰	۱/۹	۸
۵	سفالکسین ۵۰۰ میلی کیسول	۳۰۰۰	۱/۸	۱۰۷

جدول شماره (۵) پرفروش ترین داروهای سال به ترتیب (سال ۱۳۷۰)

داروهای تولیدی (جدول شماره شش) نیز آنتی بیوتیکها پیشتر از ۹ قلم داروهای ردیف اول پرفروش تولید داخلی، هفت مورد مربوط به آنتی بیوتیکها است. قطعاً با در نظر گرفتن بازار داروئی فعلی شرکتهای تولید کننده آنتی بیوتیکها همچنان از نظر فروش و درآمد از امتیاز بالائی برخوردار می باشند.

بطور کلی ۳۰/۳ درصد سهم بازار داروئی ایران متعلق به داروهای ضد بیماریهای عفونی بوده که از این رقم ۲۶ درصد را آنتی بیوتیکها تشکیل می دهند و از آنتی بیوتیکها بیشترین مصرف مربوط به گروه پنی سیلینها و از آنجمله آمپی سیلین و آموکسی سیلین خوراکی است.

مسئلاً بدلیل وسیع الطیف بودن آنتی بیوتیکهای مذکور، مصرف بی رویه آنها بسیار شایع بوده و آمار و ارقام آنتی بیوتیکها ما را در جهت تعیین الویتهای تحقیقاتی، باز آموزی و شناخت بیماریها رهنمون می سازد.

جدول شماره (۶) پرفروش ترین اقلام داروئی به ترتیب از تولید داخلی (سال ۱۳۷۰)

ردیف	نام دارو	شرکت تولید کننده	فروش سال ۷۰ میلیون ریال	درصد سهم از کل فروش سالانه
۱	آموکسی سیلین ۵۰۰ میلی کیسول	کوثر	۲۷۵۰	۱/۷
۲	سایمتیدین قرص	کیمیدار	۲۳۶۰	۱/۴
۳	جنتامایسین ۸۰ میلی آمپول	داروپخش	۲۱۴۰	۱/۳
۴	دیکلوفناک قرص	سیحان	۱۹۷۰	۱/۲
۵	آمی سیلین ۵۰۰ میلی کیسول	پارس دارو	۱۹۴۰	۱/۲
۶	سفالکسین ۵۰۰ میلی کیسول	جابر ابن حیان	۱۵۶۰	۰/۹
۷	آموکسی سیلین ۵۰۰ میلی کیسول	تولید دارو	۱۵۰۰	۰/۹
۸	سفالکسین ۵۰۰ میلی کیسول	لقمان	۱۴۰۰	۰/۹
۹	آمی سیلین ۲۵۰ میلی سوسپانسیون	پارس دارو	۱۴۰۰	۰/۹